

Kaksin vahvempi

Perinteisesti viranomaisten ja järjestöjen toimintatavat eroavat toisistaan. Molempien tavoite kotouttamistyössä on kuitenkin sama: auttaa ihmisiä kotoutumaan onnistuneesti. Entä jos kaksi toimijaa kulkisivatkin käsi kädessä toisiltaan oppien?

Monet eri järjestöt tarjoavat maahan muuttaneiden kotoutumista tukevaa toimintaa, mutta tieto tekemisestä liikkuu muille toimijoille nihkeästi. Ratkaisuna tähän syntyi Suomen Punaisen Ristin (SPR) koordinoima työkalu, kotoutumistarjotin, jonka tavoitteena on kertoa järjestöjen monipuolisesta työstä kotoutumisen tukena.

Maahan muuttanut kotoutuu kuntaan, kun hän löytää oman yhteisönsä ja sellaiset palvelut tai harrasteet, joista on kiinnostunut.

TURVAPAIKANHAKIJANA maahan muuttaneen kotoutuminen on pitkä prosessi, jossa on monia vaiheita. Usein varhaisen kotoutumisen vaiheessa ihminen on vielä vastaanottokeskuksessa. Seuraavaa vaihetta kutsutaan alkuvaiheen kotoutumiseksi. Tässä vaiheessa hänelle järjestetään muun muassa kielikursseja ja muuta ryhmätoimintaa sekä uuteen kulttuuriin tutustumista. Kolmas vaihe ei enää liity varsinaisesti perinteiseen kotouttamistoimintaan, mutta on ratkaisevassa osassa kotoutumisen onnistumisen kannalta. Tällöin tiiviimmin mukana ovat koko yhteiskunta ja henkilön kotikunta. Kaksi ensimmäistä vaihetta antaa muuttaneelle valmiuksia edetä ja päästä mukaan paikalliseen tai yhteiskunnalliseen toimintaan.

– Tavoitteena on, että maahan muuttanut löytää oman yhteisönsä. Että esimerkiksi urheilusta kiinnostunut ihminen löytäisi vaikkapa jalkapallokerhon ja ruoanlaitosta kiinnostunut ihminen kokkikerhon. Kolmas kotoutumisvaihe määrittää sen, löytääkö ihminen paikkansa uudessa kulttuurissa ja yhteiskunnassa, kertoo SPR:n maahanmuuttajaohjelman kehittämisspäällikkö **Johanna Matikainen**.

Kotoutumistarjottimen tarkoituksena on, että viranomaiset ja järjestötoimijat selvittävät yhdessä, millaisia eri toimintoja kunnassa on jo olemassa maahan muuttaneille, mitä kenties tarvitaan lisää tai voivatko päällekkäiset toiminnot tehdä yhteistyötä.

Kotoutumistarjotin voi toimia apuna myös tilanteen kartoittamisessa sellaisissa kunnissa, joissa

ei vielä ole maahan muuttaneita, mutta kenties tulevaisuudessa tarvetta kotoutumista tukevalle toiminnalle. Kotoutumistarjotin-malli on ladattavissa ilmaiseksi SPR:n verkkokaupasta. Se voidaan täyttää sähköisesti tai tulostaa paperiseksi versioksi julisteen tapaan.

SPR TARJOAA KUNNILLE TUKEA kotoutumistarjottimen käyttöönottoon: se järjestää työpajoja, joihin kutsutaan kunnan kotoutumista tukevat toimijat. Tämän jälkeen kunta vastaa tapaamisista ja päivittää kotoutumistarjotinta.

Kotoutumistarjottimen avulla on jo nyt huomattu konkreettisia tuloksia eri kunnissa. Kuopiossa toimijoiden yhteen saattaminen on kantanut hedelmää, sillä Setlementti on antanut tilansa SPR:n vapaaehtoisten aloittamalle naisten ja lasten ryhmätoiminnalle. Vaasassa puolestaan vuoropuhelu eri toimijoiden välillä on syventynyt ja aikomuksena on sujuvoittaa järjestökentän vielä hajallaan olevaa toimintaa. Myös Juvalla on oivallettu eri kotouttamistoimijoiden runsas määrä. Kolmannen sektorin ja viranomaisten yhteistyö on tiivistynyt työpajojen jälkeen, mikä onkin kotoutumistarjottimen päätavoite.

JÄRJESTÖT TOIMIVAT USEIN vapaaehtoisten voimin. Kuntien haasteena onkin päivittää kotoutumistarjotinta, sillä järjestöjen jäsenten vaihtuvuus on suuri. Euroopan turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston rahoittaman Järjestöistä

Viranomaisten ja järjestöjen kannattaa yhdessä hyödyntää Kotoutumistarjotin-mallia, joka auttaa selvittämään, millaisia toimintoja kunnassa on maahan muuttaneille.

” Kunnissa järjestöt tulisi nähdä tärkeänä osana kotoutumista tukevan työn kokonaisuutta ja ottaa mukaan työn suunnitteluun.

voimaa kotoutumiseen -hankkeen tarkoituksena on vahvistaa kolmannen sektorin ja viranomaistoimijoiden yhteistyötä, osaamista ja dialogia kotoutumista tukevista palveluista. Hanketta hallinnoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hanke avaa vuoden 2018 joulukuussa kotoutumisentukena.fi-verkkopalvelun, joka kokoaa paikkakuntaakohtaisesti yhteen järjestöjen, kuntien, oppilaitosten sekä muiden toimijoiden järjestämää matalan kynnyksen kotoutumista tukevaa toimintaa, joka on suunnattu maahan muuttaneille.

Sivusto tukee erityisesti maahanmuuttajia asiakas-tilanteissa kohtaavien työtä. Sivuston avulla he voivat ohjata asiakkaita tehokkaammin järjestöjen palveluihin. Sivusto on myös kotoutumista tukevien toimijoiden yhteisö ja yhteistyön paikka, jossa toimijat tukevat toisiaan ja löytävät uusia tapoja koordinoita ja kehittää alueellista yhteistyötä. Järjestöt puolestaan tavoittavat helpommin juuri ne ihmiset, joille heidän toimintansa tarkoitettu. Alueen palveluiden kokoaminen sähköiseksi palvelutarjottimeksi tarjoaa mahdollisuuden ajantasaiseen tietoon, joka on avointa kaikille.

– Haluaisimme, että kunnissa järjestöt nähtäisiin tärkeänä osana kotoutumista tukevan työn kokonaisuutta, ja ne otettaisiin mukaan myös työn suunnitteluun ja kehittämiseen, kuvaa Järjestöistä voimaa kotoutumiseen -hankkeen projektipäällikkö **Milla Mäkilä**.

Kotoutumisentukena.fi-sivuston pilottialueena toimii Uusimaa, mutta tarkoituksena on tulevaisuudessa laajentaa sivusto koskemaan koko Suomea.

Kotoutumistarjotin on ladattavissa ilmaiseksi SPR:n verkkokaupasta. Tarjotin saatiin valmiiksi vuonna 2016, ja arvion mukaan sen on ottanut käyttöön noin sata kuntaa eri puolilla Suomea.

<https://www.punaisenristinkauppa.fi/tuote/138/Jarjestonkotoutumistarjotin>

Kotoutumisentukena.fi-sivusto aukeaa joulukuussa 2018.

